

De heer Strikwerda verduidelijkt de bedoeling van de voorstanders van Beroepskeuze op verdienstelijke wijze in „Friesch Kerkblad“:

Wanneer men hoort, welke onderzoeken worden ingesteld om er achter te komen welke beroepen voor een bepaald jongen geschikt zijn, zoodat hij voor de maatschappij het meest productief wordt en voor zich zelf de meeste arbeidsvreugde zal genieten, dan dringt zich onwillekeurig de vraag op: hoe is toch vroeger zooveel nog goed terecht gekomen?

Toen besliste vader, als de jongen zelf geen keuze had, na al of niet den raad van een goed vriend ingewonnen te hebben en daarmee was het uit. Nu ja, soms veranderde het kleine baasje eens van beroep, maar het aantal van de menschen met twaalf ambachten en dertien ongelukken was niet groot.

De verklaring van dezen goeden gang van zaken ligt in tweeërlei reden.

De eerste is, dat vader en moeder dikwijls in rustige rust tamelijk goed in het zielebeweeg en de lichamelijke geschiktheid van hun kind hadden gezien en uit donkeren drang of vaag vermoeden, onbewust vaak, intuïtief een beroep kozen, dat gepast was voor hun jongen. En de andere reden is, dat de mensch een groote mate van aanpassingsvermogen bezit en hij goeden wil zich in alles kan schikken en door gewenning lust in allerlei arbeid bekomt, zelfs in die hem aanvankelijk tegenstond. En aan dien goeden wil, van zijn werk te maken, wat er van te maken is, onthrek het vroeger hij minder menschen dan thans in onzen veeleischenden en genotzoekenden tijd.

Toch zal niemand er tegen kunnen hebben, dat de praktische ziel- en menschenkunde zich heijvert om den rechten man op de rechte plaats te brengen. Te veel is er met den menschelijken arbeid gesold, alsof het een waardeloze zaak was. En te vaak is meer zorg aan de machine, dan aan den mensch die de machine bedient, besteed. Erg mag het zijn, dat arbeids- en zielekracht wordt vermorst, zooveel erger is, dat door de eene of andere arbeidsomgeving een mensch godsdienstig of zedelijk ten onder gaat. Wordt ook daarop genoegzaam gelet?

Nog al groot is thans het aantal van hen die bij de tegenwoordige ingewikkelde bedrijven verongelukken. Voor de telefoon bedient men zich bij voorkeur van dames. De Bell-Telefoon b.v. heeft er 16000 in haar dienst. En nu blijkt — over zedelijke verhooren spreken we nu niet — dat van de nieuw-aangestelden, na eenige maanden proeftijd, gemiddeld 1/3 der candidaten wegens ongeschiktheid weggezonden moet worden.

Tegen zulk een tijd- en krachtsverbruik zonder resultaat, hoopt men iets te doen.

Niet om op de lijn van den bekenden Taylor over te gaan. Daarin zit geen hart, omdat het eenig streven is om den arbeider zulk gereedschap te geven, en die plaats aan te wijzen dat hij voor zijn werkgever het meeste profijt oplevert, al zal het gaan ten koste van zijn gezondheid.

Veel Christelijker is de gedachte, dat ook de samenleving er door gediend wordt, wanneer de afzonderlijke mensch een plaats bekومت, waar hij met vlijt en eere, met genot en vrucht zijn arbeid kan verrichten. Nog steeds geldt: Als één lid lijdt, zoo lijdt het gansche lichaam. Daarom mag het belang van den eenling niet verwaarloosd worden.

Hoe tracht men achter de beroepsgeschiktheid te komen? De lagere school begint er hier en daar al mee. Want al is het waar, dat in den tijd van 14—18 jaar allerlei gegevens over het karakter, over aanleg en geschiktheid zich wijzen, in verband met den volgroei van het lichaam — toch achten de deskundigen voor jongens den 14-jarigen, voor meisjes den 13-jarigen leeftijd de meest geschikte voor dit onderzoek. De school geeft daartoe aan zijn oudste leerlingen een vrij opstel op over de vraag: Wat ik wil worden en welke redenen ik daarvoor heb. Deskundige lezing, die wikt en weegt, geeft soms een betekenisvollen kijk op de eigenaardigheden van het kind. Een poosje later, om verder in den aanleg en de geschiktheid der leerlingen door te dringen, legt men ze een vragenlijst voor, die meer op bijzonderheden ingaat en meer nauwkeurig van het kind vraagt, zich rekenschap van zijn voorliefde en afkeer te geven.

Maar kinderen zijn onbetrouwbaar in hun mededeelingen. Ze staan zeer sterk onder suggestie, laten zich door zichzelf of anderen zoo gemakkelijk iets wijsmaken. Ze vergissen zich zoo vaak in hun waarnemingen.

Daarom moet, — om meer zekerheid van de eigenaardigheden van het kind te krijgen, bij zijn zelfuiting de nauwkeuriger en vollediger waarneming van ouders en onderwijzers komen. Ook voor hen zijn, om de waarneming te leiden, eenvoudige vragenlijsten met zeer veel zorg door deskundige menschen van ervaring op dit gebied vastgesteld.

Ze behelzen vragen naar den verstandelijken aanleg en de mate van ontwikkeling van het kind; naar zijn manieren; naar zijn optreden b.v. bij het spel, of hij leiders-gaven bezit, naar zijn handigheid; zijn vlijt, bedrijvigheid, wilskracht, beslistheid; zijn vermogen om nauwkeurig waar te nemen; naar zijn aanleg voor allerlei bedrijf, haring of hanteering; naar de zaken, voor welke hij bijzondere belangstelling heeft, enz. enz.

Nu is wel gebleken, dat het noodig is de ouders op een ouderavond omtrout deze vragen uitvoerig in te lichten, maar ieder welmoedend onderwijzer en ouder beseft, dat deze vragenlijsten, mits met zorg ingevuld zeer veel steun kunnen geven bij het ordelijk geregeld waarnemen van de kinderen.

Aan de hand van al deze gegevens kan, met eenige zekerheid meer dan vroeger, overlegd worden welke beroepen voor den aankomenden knaap geschikt zijn. Maar het volledig onderzoek heeft nog meer pijlen op zijn boog.

Reeds voor den grooten oorlog was men begonnen

door allerlei proefnemingen te onderzoeken, of iemand genoeg tegenwoordigheid en vlugheid van geest bezat, om in moeilijke gevallen een goed machinist, telefonist of chauffeur te zijn. Weifelend schreef men in dit onderzoek verlat. Doch toen de oorlog kwam, en duizenden jonge mannen plotseling en onvoorbereid tot de lastigste posten, den gevaarlijksten arbeid geroepen werden, toen taakte men dierst door en onderzocht bij tienduizenden tegelijk. De uitkomsten van de proefnemingen en onderzoeken waren bevredigend. Ze bewezen, dat de vuurproef kostelijk was doormaakt. Dit gaf vrijmoedigheid om na den oorlog er mee door te gaan en de verbeterde methoden van onderzoek op de leidende figuren in de industrie toe te passen. Zoo vindt men thans bij de groote fabrieks-zaken een afzonderlijk laboratorium, met instrumenten wel toegerust om naast de van God ontvangen gaven van verstand, gevoel en wil, ook de ontwikkeling van hand, oog en oor te bepalen en naar den uitlag van dat onderzoek aan ieder, die zich aanbiedt de plaats in den arbeid aan te wijzen, die voor hem de beste is, d.w.z. het meest met zijn eigenaardigheden overeenkomt.

Natuurlijk kunnen we hier niet ingaan op een beschrijving van allerlei bijzonderheden. Het zij genoeg, om onder onze lezers het besef te wekken, hoe in dezen de oorlog, bij al het kwade, dat hij bracht, toch ook ten goede heeft gewerkt en hoe de wetenschap in haar praktische gevolgen, terreinen begint te betreden, waaraan voor een twintig, dertig jaren nog niet werd gedacht.

Rom. 11:26.

Van dezen tekst, waarover reeds zooveel geschreven is, geeft Dr A. Kuyper Jr in de „Geref. Kk.“ voor Rotterdam de volgende bevattelijke exegese:

Wij lezen in Rom. 11:26: „en alzo zal geheel Israël zalig worden“. Hoe hebben wij deze woorden te verstaan?

Bij dit tekstwoord komt het er op aan in de eerste plaats het te lezen zooals het er staat. Zeer velen zijn gewoon als ze dit Schriftwoord bijbrengen er een kleine verandering in aan te brengen. Ze halen het aan alsof er stond: alsdan zal geheel Israël zalig worden. Men wil er dan een tijdsbepaling in zien, en zegt eerst zal de volheid der heidenen ingaan, en alsdan of daarna zal geheel Israël zalig worden.

Maar er staat niet alsdan. We lezen met nadruk alzo zal geheel Israël zalig worden. Dat heeft niet met een tijdsbepaling te maken, maar ziet op de wijze waarop God de Heere in dezen is werkende. Die wijze en manier van Gods werken nu wordt in het prachtige hoofdstuk Rom. 11 breedvoerig beschreven. Israël wordt geteekend in het beeld van een tammen olijfbom, en het Heidenendom in het beeld van een wilden olijfbom. Van dien tammen olijfbom zijn de takken door ongelof afgebroken, en van den wilden olijfbom zijn takken inderzelve plaats ingezet, om des wortels en der vetigheid des olijfboms mede deelachtig te worden.

In dat beeld nu van afkappen van de ongelooftige takken en van inenten in derzelve plaats van den heidschen olijfbom op den tammen olijfbom, is de wijze van Gods werken beschreven. Alzo, d.w.z. op die manier zal geheel Israël zalig worden. En „geheel Israël“ is dan niet het Joodsche Israël, maar het waarachtige, het geestelijke Israël, het volk van God, waarin Jood en Griek één is.

Met hun tijd mee.

Ook de Oud-Gereformeerden schijnen met hun tijd mee te gaan, ofschoon hun exegese van Schriftuurplaatsen niet zelden aan lang vervlogen dagen herinnert. „Bergopwaarts“ constateert:

Want er is een reusachtig onderscheid tusschen den auto-tuffenden oudgereformeerden predikant te Iersche van thans en diens ambtsvoorganger De Bakker, die geen Bijbel als echt erkende of hij moest gedrukt zijn in „Bijbel-druk“ d.i. in oud Duitsche letters. En dat is toch nog maar in een tijdperk van een goede 40 jaar, want ik weet het nog best, dat De Bakker overleden is.

Pleonasmen.

Wat een pleonasme is, mijn lezer, die het op vreemde woorden niet begrepen hebt?

Kramers Woordentolk zegt: bijeenplaatsing van gelijkbeduidende woorden of uitdrukkingen, hetzelfde met andere woorden herhalend.

Voor al de advertentie-rubrieken leveren daarvan soms eigenaardige staaltjes. Zoo had de „N. R. Cl.“ onlangs:

Ik leef. Ik kom Vrijdag.

Men stelle zich voor, dat een doode zoo iets adverteerde, dat hij Vrijdag zou komen!

‘Zou zijn om je naar te schrikken.

Toch wordt dit alles nog overtroffen, door een advertentie in de „Overtoomsche Kerkbode“, waar het onderwerp, dat zeker iemand voor zijn lezing koos aldus wordt aangekondigd:

Het mysterie-probleem van de zonde. (behandeld voor onzen tijd).

Is dat eigenlijk nog wel duidelijk genoeg?

Mij dunkt, men had den titel nog wat moeten nitheiden. B.v. het ondoorgrondelijk duistere, voor menschenverstand niet te peilen, steeds donkerder wordende mysterie-vraag zonder antwoord-probleem van de zonde.

De zuinigheid in het adverteeren heeft hier blijkbaar de wijsheid bedrogen.

Alleen kan men dankbaar zijn voor de toevoe-

ging: behandeld voor onzen tijd.

Men moest anders eens denken, dat de lezing bestemd was voor menschen, die reeds voor twee eeuwen gestorven zijn of over een eeuw zullen leven!

Belangrijk onderwerp.

Ik knipte uit een kraut:

„Dr S... hield een rede over: de geestelijke invloed van de kippenfokkerij op het leven van den arbeid en de invloed van het hanengekraai op de zenuwen.“

Wie deze congreslezing niet heeft hégewoond, heeft heel wat gemist.

Voor caricaturisten.

Uit een rede van den heer De Zeeuw, voormalig wethouder van Rotterdam:

Ruys kroop achter de rokken van de nog niet politiek ontvoogde vrouw. Hij heeft het echter niet getroffen; hij kroop achter de rokken van de moderne vrouw, en wij zagen hem dus nog heel goed er achter zitten. Met onverzwaakte moed en verdubbelde ijver zullen wij dan ook gaan propageeren voor de nog niet politiek ontvoogde vrouw. Ruys heeft één ding vergeten, hij dacht alleen aan zijn predikant en priester en onzen priester vergat hij. Dat is de priester die gevormd wordt door het kapitalisme zelf en die veel edeler is, een soort engel, die ook door het sleutelgat komt en zelfs door de reuten van de alcoholleur. Dat is de armoe die het kapitalisme brengt in elk arbeidersgezin, die nog dagelijks de vrouwen en kinderen bedreigt. De priester en de predikant van Ruys houden niet tegen, dat de vrouw in het arbeidersgezin liever natuurboter dan margarine eet, dat zij haar kinderen behoorlijk schooisel wil geven, dat zij niet met angst het kind onder haar hart wil dragen.

HEPP.

BOEKBESPREKING.

„Zangbundel“ ten dienste van huisgezin en samenkomsten. 843 Liederen en Koren, geschikt voor orgel, piano of gemengd koor, verzameld door Joh. de Heer, 9de uitgave, 61ste—70ste duizend. Uitgave van J. de Heer te Rotterdam.

Over sommige muziekuitgaven van Joh. de Heer heb ik in dit blad den staf moeten breken, omdat ze al te zeer in flagranten strijd waren met de wetten der aesthetica.

Over dezen bundel kan ik een gunstiger oordeel geven. Niet omdat hij aan hooge eischen van schoonheid voldoet, maar omdat hier geen meesterwerken worden verknoeid en de eisch, die gesteld moet worden, een andere is.

Een groot getal Christelijke liederen werd hier in behoorlijken druk en met fatsoenlijke harmonieën voor het gezin en samenkomsten verzameld. Om alles is gedacht en op elk gebied vindt u wat ik geloof, dat deze, zeer uitgebreide, bundel heel wat goeds doet in die kringen, die voor Woensel Kooy en Vuchthevel-zangen niet rijp zijn.

Zondagavond heb ik mijn kinderen een groote vreugde bereid door met hen dezen bundel (natuurlijk met Sticht-proben) te recenseren. Ze hebben gezongen als lieters en vonden het fijn. Op den duur ging het mij wel een beetje vervelen, hoorde ik trom en bekken van het Leger des Heils, en had ik behoefte, om eens wat anders accoorden te nemen dan die voor me stonden. Ook was het wat zonderling. Gezang 39 in plaats van op zijn eigen schoone wijze te zingen op die van „Moeder, onze kraai is dood“. (No. 83). En zoo is er wel meer. Maar ik geloof, dat voor vele eenvoudigen en tevens voor Evangelisatie De Heer's Zangbundel uitnemend nut doet, en kan me best begrepen, dat nu al het 61ste—70ste 1000-tal aan de markt komt.

Jammer, dat de opgenomen psalmen niet in halve en kwartnoten zijn genoteerd. Dat zou ik in een volgende druk gaarne anders zien en kan De Heer toch zeker wel doen.

Gezorgd is nu, dat ontsam tijdens het zingen en spelen bijna niet meer nodig is. Goed zoo.

‘Zou me niet verwonderen, als de 10000 door De Heer gehaald werd. Ik gun het hem gaarne.

DE M.

„Homoeopathie in de praktijk“, door Dr Med. J. Voorhoeve. Vijftie, verbeterde en vermeerderde druk.

Zwolle, La Rivière & Voorhoeve.

Het moge een hachlijk ondernemen schijnen, dat een theoloog over zulk een boek gaat schrijven.

Maar ik geloof, dat het boek speciaal voor theologen zijn nut kan hebben en daarom wil ik er op wijzen.

Of ik missechen voor hen een pleidooi wil voeren voor de homoeopathie?

Ik denk er niet aan.

Maar ik acht het voor een ander doel zeer geschikt. Ieder die van ambtswege geroepen is op zieken-bezoek te gaan, moest het eigenlijk in zijn bezit hebben. Hoe wil men met de zieken goed kunnen spreken, wanneer men niet iets van hun lijden verstaat. Vooral een jong predikant staat in dit opzicht zoo verlegen.

En ik wil dan ook wel eeriijk bekennen, dat ik mij vroeger trouw uit Voorhoeve, toen nog slechts den eersten druk bestond, prepareerde.

Ik kon daaruit weten of de aard van een ziekte ernstig was of niet. Ook of klachten overdreven waren.

Want wel behoort de predikant bovenal geestelijken troost te bieden, maar de aansluiting bij het natuurlijke kan niet worden gemist.

En n
schillen
Natu
voor g
late hij
Hij i
te knu
Trom
ware, i
colleges
de psy
Hoe
in het
Maar
niet ku
Nauw
van me
Waar
ziekten
En h
worden
ziekenz
En ik
boek k
Daar
Mits
spelen.
En o
aan all

Mari
Czn. en

Ond
Esther
door D

Uit
door D
Amsterd

Opr
der vad
sterlam.

Leet
derlat
geheel
Keuning.

De S
Gezin.

Onze
ons Get
Libertas.

Er w
woord l
zonder j
dagsscho
Evangel
prediking
kondigin
vallen.
althans
we het
aan deg
de mens
maar di

Wat n
in den l
— bepa
dagsscho
school in
gesteld v
eenkomst
weg des
gerichte
er evenw
van zulk
school te
zouden l
ze tot d
wijzen v
die kinde
moeten i
plicht w

Een Z
kinderen
Zijn Wo
Maar me
Zandagss
van gelo

Au
Vergun
in het nu
in het g
Indien
zonde, s
Woord.

Hoe be
leert ons
behoedz
Hierond

„Di
niet z
van

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Gommuiden, G. de Jager te Grifskerk en P. v. d. Sluis, cand. te Drachten.
Hengelo, V. K. Kuyvenhoven te Rijsoord en P. Noms te Schiedam.

Beroepen te:

Beth, J. Waterink te Zutphen.
Doornspijk, G. de Jager, Grifskerk.
Herwijnen, R. Brouwer te Baarland.
Leeuwarden, G. B. Kuyper te Haarlem.
Molenaarsgraaf-Brandwijk, G. Meijer te Beestum.
Nijmegen, T. L. Kroes te Workum.
Oostend en Hidaard, P. v. d. Sluis, cand. te Drachten.
Parsens, M. P. Pol te Kommerzijl.
Voorschoten, J. Visser te Hilaard.
Uit, F. H. van Loon te Bergum.
Zuidwilde, P. v. d. Sluis, cand. te Drachten.
Zullichem, R. Brouwer te Baarland.

Aangenomen naar:

Nieuwkerk aan den IJssel, A. M. v. d. Berg te Opperdoos.

Bedankt voor:

Leimuiden, P. de Jong te Schoonebeek.
Nieuw-Dordrecht, P. de Jong te Schoonebeek.
Westbroek, R. de Jager te Goltginsplaat.

Afscheid van:

Anna Jacobs Polder, J. D. Wielenga, Tekst Hebr. 13:8.
Amele, B. A. Knoppers, Tekst 1 Cor. 13:13.
Scherpenzeel, G. Meulen, Tekst 1 Cor. 13:1-2.

Intrede te:

Meeden, J. Duiven, Tekst 1 Joh. 4:9.
Steenwijk, J. H. Beunee, Tekst Jes. 40:6.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Vlaaringen, (verde maai), H. Hoogendoorn te Lisse.

Aangenomen naar:

Vlaaringen, H. Hoogendoorn te Lisse.

Bedankt voor:

Hoogveen, H. Bisma te Groningen.

Toegelaten. Tot de Evangeliebediening is na peremptoir examen door de classis Apeldoorn toegelaten dir C. van der Zaal, beroepen predikant te Deventer.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Kampen, J. Vreugdenhil te Sliedrecht.
Rilland-Bath, J. Vreugdenhil, laatst Chr. Geref. predikant te Sliedrecht.

Kerksinsluiting. Te Sliedrecht is een Geref. Gemeente gesticht.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Drietal te:

Delfhaven, E. J. H. van Leeuwen te Arnhem, J. Vermeulen H. Jan te Mijnsheerenland en G. de Vries te Stadum.
Hindelo, H. E. Beker te Gorssel, G. W. Oberman te Boven-Amstel en P. A. Tichelaar te Beilen.

Beroepen te:

Arceuth (toez.), A. v. d. Waal te Monnikendam.
Barnveld, P. J. Steenbeek te Wilnis.
Delfhaven, E. J. H. van Leeuwen te Arnhem.
Grevelingen, Capelle, J. H. van Schuppen te Groot-Ammer.
Heemse, W. J. van Eiden te Terkaple.
Huisen, J. Magendans te Lexmond.
Kampen, J. Bus te Ouddorp.
Leeuwarden, C. G. Wagenaar te Usqueit.
Leerdam, W. J. van Lokhorst te Bennekom.
Leeuwarden, P. G. de Vey Meestdagh te Wassenaar.
Nieuwe Schans, F. Sinnighe Damsté te Harenkarspel.
Oosthuizen, E. Was te Bergum.
Oostwoud (toez.), H. W. Bloemhoff te Harstede.
Tjerkgaast, K. de Bel te Vollenhove.
Vlissingen, W. H. H. Middendorp te Ommelandervijk.

Aangenomen naar:

Noordwijkerhout, P. Hofstede te Hoogmade.
Zaltbommel, Dr. E. L. Smit te Boxmeer.

Bedankt voor:

Baanbrugge, W. de Lange te Woerden.
Bauwert, W. A. Kastein te Hoogkarspel.
Berseke, T. Stijger te Berkel en Rodenrijs.
Loon op Zand, J. Bus te Ouddorp.
Noordwijk aan Zee, J. Nauta te Workum.
Nijelnske, H. P. Stegenga te Langeweert.
Polshoek, J. Bus te Ouddorp.
Stavenisse, J. G. R. Langhout te Mijdsrecht.

Afscheid van:

Wateringen, N. P. Gisman, Tekst 2 Cor. 1:12.

Emeritaat. Het prov. kerkbestuur van Overijssel verleende met ingang van 1 Oct. 1921 eervol emeritaat aan Dr. W. Haspels, herv. pred. te Boursse.

En nu oriënteert dit boek zoo minnend over verschillende ziekten.

Natuurlijk wachte de ziekenbezoeker er zich ernstig voor geneeskundige raadgevingen te verschaffen. Dat late hij aan den geneesheer over.

Hij raadplege dit boek alleen om met zijn zieken te kunnen medeleven.

Trouwens is het de vraag, of het niet wenschelijk ware, dat de theologische student door een reeks van colleges, zij het ook oppervlakkig, werd ingeleid in de psychiatrische verschijnselen.

Hoe dikwijls wordt een ziekelijke door den predikant in het eerst niet geheel onmenskundig toegesproken. Maar ook, wat steun zou de predikant den psychiater niet kunnen verleen.

Nauwere samenwerking tusschen beiden zou tot heil van menigen kranke zijn.

Waarom ik zeggen wil, dat de predikant iets van de ziektenleer moet afweten.

En hij niet alleen, maar allen, die aan ziekbedden worden geroepen: ouderlingen, diakenen, zusters van ziekenzorg enz. enz.

En ik zou geen degelijker en tevens meer populair boek kunnen noemen dan Voorhoeve.

Daarom zij het hier aanbevelen. Mits men daarmee geen doktertje over anderen ga spelen.

En ook bij het lezen niet meene, dat men ongeveer aan alle ziekten, daarin beschreven, lijden is.

HEPP.

ONTVANGEN BOEKEN.

Maranatha. Scheurkalender door Dr. J. J. Knap Czn. en Dr. J. C. de Moor, J. H. Kok, Kampen.

Onder de schaduw zijner hand. Het boek Esther in overdenkingen voor de praktijk des levens, door Dr. J. J. Knap Czn. J. H. Kok, Kampen, 1921.

Uit de Fonteynen des Heils. Scheurkalender door Dr. W. H. Oosten, 25e jaargang, W. Kirchner, Amsterdam.

Oprechte Menschen. Een verhaal uit de dagen der vaderen door August Bombard, W. Kirchner, Amsterdam.

Leerboek der Geschiedenis van het N. O. derlandsche Volk door J. E. van Baaren, Tweede, geheel herziene druk, Wageningen, Gebr. Zomer en Keuning.

De Spiegel. Weekillustratie voor het Christelijk Gezin, 1920-21, W. Kirchner, Amsterdam.

Onze Tijd en onze Roeping. Een woord aan ons Gereformeerde volk door Mr. Anne Anema, 1921, Libertas, Rotterdam.

VRAGENBUS.

Er wordt gevraagd naar de beteekenis van het woord Evangelisatie en die vraag wordt in het bijzonder gedaan met het oog op den arbeid der Zondagsschool.

Evangelisatie beteekent op zichzelf niet anders dan prediking van het Evangelie. Eigenlijk zou alle verkondiging van den weg der zaligheid er onder kunnen vallen. Maar in den tegenwoordigen tijd wordt het althans in ons land zoo niet gebruikt, doch bezigen we het alleen voor het prediken van het Evangelie aan degenen, die het niet meer kennen, d.w.z. aan de menschen, die wel tot een Christenvolk behooren, maar die zijn afgedwaald.

Wat nu in het bijzonder de Zondagsschool betreft, in den laatste tijd heeft de overtuiging veld gewonnen, — bepaald ook door den invloed van de Geref. Zondagsschoolvereniging „Jachin“ — dat de Zondagsschool in de eerste plaats in dienst behoort te worden gesteld van de Evangelisatie. De ouders moeten overeenkomstig de Doopsbelofte zelf hun kinderen den weg des Heeren leeren. En het bijzondere daarop gerichte onderwijs noemen we: huiskatechisatie. Nu zijn er evenwel vele ouders, die dit niet doen. De kinderen van zulke nalatige ouders tracht men op de Zondagsschool te krijgen, opdat ook die kinderen het Evangelie zouden hooren. Zijn er nu ouders, die al behooren te tot de Geref. Kerk, toch nalatig zijn in het onderwijzen van hun kinderen, dan zou het dwaasheid zijn die kinderen van de Zondagsschool te weren. Maar dan moeten m.a. bij het huisbezoek zulke ouders op hun plicht worden gewezen.

Een Zondagsschool, die uitsluitend of in hoofdzaak kinderen bereikt, die thuis niet hooren van God en Zijn Woord is een evangeliseerende Zondagsschool. Maar men kan niet van Evangelisatie spreken, als de Zondagsschool voornamelijk bezocht wordt door kinderen van geloovige ouders, van leden der Geref. Kerk.

F. W. G.

STEMMEN UIT ONZE KERKEN.

Aan de Redactie van „De Reformatie“.

Vergunt mij een enkele opmerking over de meditatie in het nummer van 9 September, getiteld: Overdrijving in het gebed.

Indien in David's gebed overdrijving, dat is leugan, zofde, school, dan is de Schrift niet meer Gods Woord.

Hoe het „Al Uw baren“ uitsluitend mag verstaan, leert ons de plaats uit Kuyper, door Dr. Schilder behoedzaam voor zijn doel verknijpt.

Hieronder volge deze passage onverminkt:

„Dit nu is bij geen mensch zoo. Dit was ook niet zoo bij den Psalmist. Wat hij zong, zong hij van zichzelf, zeer zeker, maar verdiept in het

lijden van den Messias. Het was „de geest van Jezus, die in hem betuigde en tevoren beduidde het lijden, dat op Jezus komen zou“.

Twee, drie slagen van de golven des Heeren tegen ons moede hoofd zijn voor een gewoon menschenkind meestal reeds genoeg en te over, om het hoofd te doen neerzigen, dat het zich boven geen golfslag meer verheffen kan.“

Met dank voor de plaatsnimte.

Hoogachtend,

Kampen.

R. J. DAM.

Naschrift. Niet zoozeer ter wille van den heer D., die het al weet, en die ook met zijn klacht over een „behoedzaam verknijpt“ en „verminkt“ citaat tamelijk wel insinueert (wat is dat trouwens voor behoedzaamheid, als men meent te kunnen knoien met een citaat uit een meditatie, die in twee bundels van Dr. Kuyper te vinden is en in tienduizenden ex. verspreid), als wel voor andere, wat vriendelijker, lezers, wil ik even op deze „Stem“ antwoorden.

Eigenlijk is het overbodig, te antwoorden. „Wat de dichter zong, zong hij van zichzelf zeer zeker“, zegt Dr. Kuyper zelf. De historische achtergrond van dit lied wordt door Dr. K. dus niet losgelaten; en ik zou wel eens willen weten, waarom een ander dan niet daatop nader in mag gaan. Een meditatie is geen preek, en nog veel minder een preekfragment. Ze bedoelt een gedachte naar voren te brengen en niet alles te zeggen; wat men maar even van een Schriftplaats zeggen kan.

Men moest trouwens, eer men met een beroep op Dr. Kuyper woorden als „uitsluitend“ bezigt, wat beter in de werken van Dr. Kuyper thuis zijn. Hier is een onverminkt citaat ook van Dr. Kuyper. (Locus de Sacra Script. II 40). „Daarom zegt de Psalmist zoo schoon: al uw baren gaan over mij heen; de eene golf gaat niet voorbij of de andere komt en uit de vette dringen steeds hooger op ons aan. Dat te gevoelen, in de CONCRETE smart één druppeltje van den regenwolk, een enkele golf van den vollen oceaan te zien, dat is het lyrische besef.“ Hier wordt van Christus gezegd; want diens smart was niet een druppel van de regenwolk, niet een golf van den oceaan, doch de wolk, de oceaan zelf. En hier heeft men nog een onverminkt citaat (Als gij in uw hals zit 188): „Benaauwdheden in het leven, waar dan wel allerlei zielsbenaauwdheden van ongelooft onder kunnen loopen, maar die dan toch meest een uitwendige oorzaak hebben. Reden, waarom David Z.E. in dat aangrijpende, maar altoos uitwendige beeld teekent, als hij weeklaagt en kernt: o mijn God, al Uw golven en al Uw baren gaan over mij heen.“ In het voorgaande spreekt Dr. K. zelfs van zielsbenaauwdheden in onze zaken, om onzer kinderen wil, door geldelijke verlegenheid, door begaan kwaad, dat uit kan komen. Hier is dus iets bedoeld, dat men met geen mogelijkheid op Christus kan toepassen. Dus heeft Dr. Kuyper gezondigd tegen de eenige opvatting, die van het „al Uw baren“... den heer Dam bekend was. Die zonde was ook de mijne. Ik ben getroffen. Zou volgens Dr. K. de Schrift niet meer Gods Woord zijn? En volgens Calvijn ook al niet, als hij zegt, dat de dichter „golven en baren“ noemt — onverminkt citaat: „saevitiam Saulis et hostium“, de woede van Saul en van Davids andere vijanden? Ziet dat ook op Christus?

Hoe kan men trouwens den historischen achtergrond loochenen, als niet alleen de onbekende dichter van Ps. 42 (niemand bewijst, dat David het is), maar ook de profeet Jona dit woord overgenomen heeft? (Jona 2). Wil men bij Ps. 42 de wetten der lyrische poëzie toepassen, Jona was bij mijn weten geen dichter. Maar hij was wel lijder en had wel zijn angst. Men kan over Ps. 42 en over Jona 2 met dezelfde tekstwoorden 2 preeken houden.

Men moest niet zoo gauw met groote aanklachten komen. Laat men liever eerst studeren over den historischen achtergrond van erkende messiaansche profetieën; dat scherp het denken. Laat men ook eens wat lezen over de inspiratie van psalmen. Hier enkele onverdraaide citaten: „In de psalmen is het de vrome zanger, die beurtelings klaagt en juicht“. „Dat wijke leven en die diepe ervaring, welke de mannen Gods, zooals h.v. een David, doornaken, zijn door den Geest des Heeren alzo gevormd en geleid, dat ze, in de Schrift opgenomen, voor de volgende geslachten tot leering zouden zijn.“ „Daarom is er ook in de H. Schrift plaats voor elke genre van literatuur... en elk genre behoudt zijn eigen aard en moet beoordeeld worden naar zijn eigen wet.“ (Bavinck, Dogm. II, 458-9; vgl. 464). „En de Psalmen doen in den spiegel van de ervaringen der vromen Gods menigvuldige genade ons zien.“ (Bavinck P. 411). Maar de heer Dam wil alleen psalmen, die de verlore heiligen in den hemel zouden kunnen zingen; „anders is de Schrift Gods Woord niet meer“. Ja, ja.

Maar vóór men in 1921 onder ons een verbot zou willen uitvaardigen van Schriftgebruik voor de benadering van de psychologie van het gebed, moest men toch eens Psalm 42:10 leggen naast h.v. Jes. 40:27; 49:15. Men zal dan zien, dat de H. Geest ons hier hederen geeft, waarin zich afspiegelt niet toekomstige hemelervaring, maar geestelijke ervaring van het heden.

Men moest niet zoo gauw tot Dr. Kuyper en tot Johannes Calvijn zeggen, dat volgens hen de Schrift Gods Woord niet meer is of dat ze de eenige goede verklaring niet hebben begrepen.

K. SCHILDER.

CORRESPONDENTIE.

Wie onzer lezers of lezeressen kan ons helpen aan de nos. 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 20, 27, 31 en 32 van den Eersten Jaargang van dit blad? Voor toezending bij voorbaat hartelijk dank.

Goes.

OOSTERBAAN & LE COINTRE.